

PRESUDA SUDA (treće vijeće)

24. studenoga 2011. (*)

„Informacijsko društvo – Autorsko pravo – Internet – Programska oprema 'peer-to-peer' – Pružatelji pristupa internetu – Uspostavljanje sustava za filtriranje elektroničkih komunikacija radi sprječavanja razmjene datoteka kojom se krši pravo intelektualnog vlasništva – Nepostojanje obveze praćenja prenesenih informacija”

U predmetu C-70/10,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UEZ-a koji je uputio cour d'appel de Bruxelles (Žalbeni sud u Bruxellesu, Belgija) odlukom od 28. siječnja 2010., koju je Sud zaprimio 5. veljače 2010., u postupku

Scarlet Extended SA

protiv

Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs SCRL (SABAM),

uz sudjelovanje:

Belgian Entertainment Association Video ASBL (BEA Video),

Belgian Entertainment Association Music ASBL (BEA Music),

Internet Service Provider Association ASBL (ISPA),

SUD (treće vijeće),

u sastavu K. Lenaerts, predsjednik vijeća, J. Malenovský (izvjestitelj), R. Silva de Lapuerta, E. Juhász i G. Arestis, suci, nezavisni odvjetnik: P. Cruz Villalón, tajnik: C. Strömholm, administratorica, uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 13. siječnja 2011., uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Scarlet Extended SA, T. De Meese i B. Van Asbroeck, avocats,
- za Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs SCRL (SABAM), Belgian Entertainment Association Video ASBL (BEA Video) i Belgian Entertainment Association Music ASBL (BEA Music), F. de Visscher, B. Michaux i F. Brison, avocats,
- za Internet Service Provider Association ASBL (ISPA), G. Somers, avocat,
- za belgijsku vladu, T. Materne, J.-C. Halleux i C. Pochet, u svojstvu agenata,
- za češku vladu, M. Smolek i K. Havlíčková, u svojstvu agenata,

- za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju S. Fiorentino, *avvocato dello Stato*,
- za nizozemsku vladu, C. Wissels i B. Koopman, u svojstvu agenata,
- za poljsku vladu, M. Szpunar, M. Drwięcki i J. Goliński, u svojstvu agenata,
- za finsku vladu, M. Pere, u svojstvu agenta,
- za Europsku komisiju, J. Samnadda i C. Vrignon, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 14. travnja 2011.,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje direktiva:

- 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine („Direktiva o elektroničkoj trgovini”) (SL 2000 L 178, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 39., str. 58.);
- 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL 2001 L 167, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 1., str. 119.);
- 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL 2004 L 157, str. 45. i ispravak SL 2004 L 195, str. 16.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 2., str. 74.);–
95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL 1995 L 281, str. 31.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 7., str. 88.); i –
- 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (SL 2002 L 201, str. 37.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 52., str. 111.).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društva Scarlet Extended SA (u daljnjem tekstu: Scarlet) i društva Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs SCRL (SABAM) (u daljnjem tekstu: SABAM) koji se odnosi na odbijanje društva Scarlet da uspostavi sustav za filtriranje elektroničkih komunikacija u obliku programske opreme za razmjenu datoteka (takozvani sustav „peer-to-peer”) s ciljem sprječavanja razmjene datoteka, kojom se povrjeđuju autorska prava.

Pravni okvir

3 U uvodnim izjavama 45. i 47. u preambuli Direktive 2000/31 navodi se:

„(45) Ograničenja odgovornosti posrednih davatelja usluga utvrđena u ovoj Direktivi ne utječu na mogućnost zabrana različitih vrsta; takve zabrane se mogu posebno sastojati od sudskih naloga ili naloga upravnih tijela u kojima se zahtijeva okončanje ili sprečavanje nekog prekršaja, uključujući uklanjanje nezakonitih informacija ili onemogućavanje pristupa njima.

[...]

(47) Državama članicama nije dozvoljeno propisati obvezu praćenja za davatelje usluga kao obvezu opće naravi; to se ne odnosi na obveze praćenja u pojedinom slučaju, a posebno ne utječe na naloge državnih tijela u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.”

4 U članku 1. te direktive navodi se:

„1. Ova Direktiva ima za cilj doprinijeti pravilnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta osiguranjem slobodnog kretanja usluga informacijskog društva između država članica.

2. Ova Direktiva usklađuje, u mjeri potrebnoj za postizanje cilja iz stavka 1., pojedine nacionalne odredbe o uslugama informacijskog društva koje se odnose na unutarnje tržište, poslovni nastan davatelja usluga, komercijalna priopćenja, elektroničke ugovore, odgovornost posrednika, kodeks ponašanja, izvansudske nagodbe, mogućnosti tužbe i suradnju između država članica.

[...]”

5 Članak 12. te direktive, koji se nalazi u odjeljku 4. poglavlja II. pod naslovom „Odgovornost posrednih davatelja usluga” predviđa:

„1. Kad se pružena usluga informacijskog društva sastoji od prijenosa komunikacijskom mrežom informacija dobivenih od primatelja usluge ili kad se ta usluga sastoji od omogućavanja pristupa komunikacijskoj mreži, države članice moraju osigurati da davatelj usluge nije odgovoran za informacije koje se prenose, pod uvjetom da davatelj usluge:

(a) ne inicira prijenos;

(b) ne izabire primatelja prijenosa; i

(c) ne izabire i ne mijenja informacije sadržane u prijenosu.

[...]

3. Ovaj članak ne utječe na mogućnost suda ili upravne vlasti da u skladu s pravnim sustavom države članice od davatelja usluga zahtijeva okončanje ili sprečavanje prekršaja.”

6 U članku 15. Direktive 2000/31, koji se također nalazi u odjeljku 4. poglavlja II. navodi se:

„1. Države članice ne mogu uvesti opću obvezu za davatelje usluga da pri pružanju usluga iz članka 12., 13. i 14. prate informacije koje prenose ili pohranjuju niti opću obvezu da aktivno traže činjenice ili okolnosti koje bi ukazivale na protuzakonite aktivnosti.

2. Države članice mogu utvrditi obveze za davatelje usluga informacijskog društva da odmah obavijeste nadležna tijela javne vlasti o navodnim protuzakonitim aktivnostima ili informacijama koje poduzimaju odnosno pružaju primatelji njihove usluge ili obvezu da nadležnim tijelima na njihov zahtjev dostave informacije koje omogućuju identifikaciju primatelja njihovih usluga s kojima imaju sporazume o pohrani informacija.”

Direktiva 2001/29

7 U uvodnim izjavama 16. i 59. u preambuli Direktive 2001/29 navodi se:

„(16) [...] Ovu Direktivu trebalo bi provesti u roku sličnom onom za provedbu [Direktive 2000/31], budući da ta direktiva predviđa usklađeni okvir načela i odredbi bitnih između ostalog za važne dijelove ove Direktive. Ova Direktiva ne dovodi u pitanje odredbe koje se odnose na odgovornost iz te direktive.

[...]

(59) U digitalnom okruženju, osobito, treće strane za radnje povrede sve više koriste usluge posrednika. U mnogim su slučajevima takvi posrednici u najboljem položaju da prekinu takve radnje povrede. Stoga, ne dovodeći u pitanje bilo koje druge raspoložive sankcije i pravna sredstva, nositelji prava trebali bi imati mogućnost tražiti izdavanje sudskog naloga protiv posrednika koji u mreži omogućuje trećoj stranci povredu nad zaštićenim djelom ili drugim predmetom zaštite. Ova bi mogućnost trebala biti na raspolaganju čak i kad su radnje koje je posrednik poduzeo izuzete prema članku 5. Uvjeti i načini koji se odnose na takve sudske naloge trebali bi se prepustiti nacionalnom pravu država članica.”

8 U članku 8. Direktive 2001/29 navodi se:

„1. Države članice moraju predvidjeti primjerene sankcije i pravna sredstva u odnosu na povrede prava i obveza određenih ovom Direktivom i poduzeti sve potrebne mjere za primjenu tih sankcija i pravnih sredstava. Tako propisane sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

[...]

3. Države članice osiguravaju nositeljima prava mogućnost podnošenja zahtjeva za izdavanje sudskog naloga protiv posrednika čije usluge koristi treća strana za povredu autorskog prava ili srodnog prava.”

Direktiva 2004/48

Uvodna izjava 23. u preambuli Direktive 2004/48 predviđa:

„Ne dovodeći u pitanje bilo koje druge raspoložive mjere, postupke i pravna sredstva, nositelji prava trebali bi imati mogućnost zahtijevati izdavanje sudskih naloga protiv posrednika čije usluge koristi treća strana radi povrede prava nositelja industrijskog vlasništva. Uvjeti i postupci koji se odnose na takve naloge trebaju biti prepušteni nacionalnom pravu država članica. Što se tiče povrede autorskog i srodnih prava, sveobuhvatna razina usklađivanja već je utvrđena Direktivom [2001/29]. Ova Direktiva stoga ne bi trebala utjecati na članak 8. stavak 3. Direktive [2001/29].”

10 Članak 2. stavak 3. Direktive 2004/48 predviđa kako slijedi:

„Ova Direktiva ne utječe na:

(a) odredbe Zajednice koje uređuju materijalno pravo intelektualnog vlasništva [...] ili Direktivu [2000/31], općenito, a posebno članke 12. do 15. Direktive [2000/31];

[...].”

11 Članak 3. Direktive 2004/48 predviđa:

„1. Države članice propisuju mjere, postupke i pravna sredstva potrebne za osiguravanje provedbe prava intelektualnog vlasništva obuhvaćenih ovom Direktivom. Te mjere, postupci i pravna sredstva moraju biti poštenu i pravični, ne smiju biti nepotrebno složeni ili skupi, ili nametati nerazumne vremenske rokove ili neopravdana odlaganja.

2. Te mjere, postupci i pravna sredstva također moraju biti učinkoviti i razmjerni i moraju odvrćati od povrede te se moraju se primjenjivati na takav način da se izbjegne stvaranje zapreka zakonitoj trgovini i da se osigura zaštita protiv njihove zlouporabe.”

12 U članku 11. Direktive 2004/48 navodi se:

„Države članice osiguravaju da, kada je donesena sudska odluka o povredi prava intelektualnog vlasništva, sudska tijela mogu protiv počinitelja povrede izdati sudski nalog čiji je cilj zabrana daljnjeg vršenja povrede. Ako je tako utvrđeno nacionalnim pravom, nepoštovanje sudskog naloga, prema potrebi, podliježe plaćanju kazne. Države članice također osiguravaju da nositelji prava mogu zatražiti sudski nalog protiv posrednika čije usluge koristi treća stranka za povredu prava intelektualnog vlasništva, ne dovodeći u pitanje članak 8. stavak 3. Direktive [2001/29].”

Nacionalno pravo

13 U članku 87. stavku 1., prvom i drugom podstavku Zakona od 30. lipnja 1994. o autorskom i srodnim pravima (Moniteur belge od 27. srpnja 1994., str. 19297.) navodi se:

„Predsjednik prvostupanjskog suda [...] utvrđuje postojanje i naređuje prestanak svake povrede autorskog ili srodnog prava.

Također može izdati i sudski nalog protiv posrednika čije usluge koristi treća osoba za povredu autorskih ili srodnih prava.”

- 14 Člancima 18. i 21. Zakona od 11. ožujka 2003. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva (Moniteur belge od 17. ožujka 2003., str. 12962.) prenose se članci 12. i 15. Direktive 2000/31 u nacionalno pravo.

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 15 SABAM je društvo za upravljanje koje predstavlja autore, skladatelje i izdavače glazbenih djela tako da izdaje ovlaštenja trećim osobama za korištenje njihovih djela zaštićenih autorskim pravima.
- 16 Društvo Scarlet je pružatelj pristupa internetu (u daljnjem tekstu „ISP”) koji svojim korisnicima omogućava pristup internetu bez nuđenja drugih usluga kao što su preuzimanje ili razmjena datoteka.
- 17 Tijekom 2004. društvo SABAM je zaključilo da su korisnici interneta koji koriste usluge društva Scarlet preuzimali s interneta, bez ovlaštenja i bez plaćanja naknade, djela iz SABAM-ovog kataloga koristeći mreže „peer-to-peer”, koje su pregledno, neovisno i decentralizirano sredstvo za razmjenu datoteka, opremljeno naprednim alatima za pretraživanje i preuzimanje.
- 18 Društvo SABAM je stoga 24. lipnja 2004. podnijelo tužbu protiv društva Scarlet predsjedniku prvostupanjskog suda u Bruxellesu, tvrdeći da je to društvo kao ISP bilo u najboljem položaju za donošenje mjera za okončanje povreda autorskih prava koje su počinili njegovi korisnici.
- 19 Društvo SABAM je najprije zahtijevalo da se ustanovi povreda autorskih prava u vezi s glazbenim djelima iz njegovog repertoara, a posebno kršenje prava reproduciranja i prava priopćavanja javnosti zbog neovlaštenog dijeljenja elektroničkih glazbenih datoteka pomoću sustava „peer-to-peer”, pri čemu su povrede počinjene korištenjem usluga društva Scarlet.
- 20 Društvo SABAM je također zahtijevalo nalog kojim se društvu Scarlet nalaže okončanje takvih povreda blokiranjem ili onemogućavanjem na bilo koji način svojim korisnicima slanje ili primanje datoteka koje sadrže glazbeno djelo koristeći programsku opremu „peer-to-peer” bez dozvole nositelja prava, pod prijetnjom novčane kazne. Naposljetku, društvo SABAM je zatražilo da mu društvo Scarlet dostavi opis mjera koje će provoditi kako bi se uskladilo s presudom, pod prijetnjom novčane kazne.
- 21 Presudom od 26. studenoga 2004. predsjednik prvostupanjskog suda u Bruxellesu ustanovio je povredu autorskog prava koju je prijavilo društvo SABAM, ali prije nego što je odlučio o zahtjevu za prestanak povrede imenovao je stručnjaka da istraži jesu li tehnička rješenja koja je predložilo društvo SABAM izvediva, omogućuju li ta rješenja filtriranje samo nezakonite razmjene datoteka i postoje li drugi načini nadziranja programske opreme „peer-to-peer”, te da odredi troškove predviđenih mjera.
- 22 U svom je izvješću imenovani stručnjak zaključio da usprkos brojnim tehničkim preprekama ne treba u potpunosti isključiti izvedivost filtriranja i blokiranja nezakonite razmjene elektroničkih datoteka.
- 23 Presudom od 29. lipnja 2007. predsjednik prvostupanjskog suda u Bruxellesu stoga je naložio društvu Scarlet da okonča povrede autorskog prava ustanovljene presudom od 26. studenoga

2004. onemogućavanjem svojim korisnicima slanje ili primanje na bilo koji način datoteka koje sadrže glazbena djela iz repertoara društva SABAM putem programske opreme „peer-to-peer” pod prijetnjom novčane kazne.

- 24 Društvo Scarlet podnijelo je sudu koji je uputio zahtjev žalbu protiv te odluke, tvrdeći najprije da ne može izvršiti taj sudski nalog, budući da nije dokazana učinkovitost i trajnost sustava za blokiranje te da ugradnja takve opreme nailazi na brojne praktične probleme kao što su kapacitet mreže i učinak na mrežu. Osim toga, svaki pokušaj blokiranja dotičnih datoteka bi bio osuđen na neuspjeh u vrlo kratkom vremenu, jer je već tada postojalo više vrsta programske opreme „peer-to-peer” koji su onemogućavali trećim osobama provjeru njihovog sadržaja.
- 25 Društvo Scarlet je također navelo da taj sudski nalog nije u skladu s člankom 21. Zakona od 11. ožujka 2003. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva kojima se prenosi članak 15. Direktive 2000/31 u nacionalno pravo, jer se njime u stvari društvu Scarlet nameće opća obveza praćenja komunikacija na njegovoj mreži, zbog toga što bi svaki sustav za blokiranje ili filtriranje prometa „peer-to-peer” nužno zahtijevao opći nadzor svih komunikacija koje prolaze kroz tu mrežu.
- 26 Naposljetku, društvo Scarlet je smatralo da uspostavljanje sustava za filtriranje zadire u odredbe prava Europske unije o zaštiti osobnih podataka i tajnosti komunikacija, jer takvo filtriranje uključuje obradu IP adrese, a to su osobni podaci.
- 27 U tim je okolnostima Žalbeni sud u Bruxellesu procijenio da je potrebno, prije nego što se provjeri postoji li mehanizam za filtriranje datoteka „peer-to-peer” te može li biti učinkovit, uvjeriti se da su obaveze koje bi se mogle nametnuti društvu Scarlet u skladu s pravom Europske unije.
- 28 U tim je okolnostima cour d’appel de Bruxelles odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Dozvoljavaju li direktive 2001/29 i 2004/48, u povezanosti s direktivama 95/46, 2000/31 i 2002/58, koje se tumače posebno uzimajući u obzir članke 8. i 10. Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, državama članicama da ovlaste nacionalni sud pred kojim se vodi glavni postupak na temelju samo jedne zakonske odredbe kojom se predviđa: „[nacionalni sudovi] mogu također izdati sudski nalog o prestanku povrede protiv posrednika čije usluge koristi treća strana za povredu autorskog prava ili srodnog prava” da naloži [ISP-u] uspostavljanje, za sve svoje korisnike, *in abstracto* i kao preventivnu mjeru, isključivo na trošak tog ISP-a i na neograničeno razdoblje, sustava za filtriranje svih elektroničkih komunikacija, kako dolaznih tako i odlaznih, koje se prenose putem njegovih usluga, a posebno onih koje koriste programske opreme „peer-to-peer”, kako bi na svojoj mreži identificirao protok elektroničkih datoteka koje sadrže glazbena, kinematografska ili audio-vizualna djela na koja tužitelj tvrdi da ima prava, i zatim blokirao prijenos takvih datoteka bilo u fazi naručivanja tih datoteka ili u fazi njihova slanja?
  2. Ako je odgovor na [prvo] pitanje [...] potvrđan, zahtijevaju li te direktive od nacionalnog suda, koji je pozvan da donese odluku o zahtjevu za izdavanje sudskog naloga protiv posrednika čije usluge koristi treća strana za povredu autorskog prava,

primjenu načela proporcionalnosti kada mora odlučiti o učinkovitosti i odvratajućem učinku zahtijevane mjere?”

O prethodnim pitanjima

- 29 Sud koji je uputio zahtjev svojim pitanjima u biti pita treba li direktive 2000/31, 2001/29, 2004/48, 95/46 i 2002/58 razmatrane zajedno i tumačene s obzirom na zahtjeve koji proizlaze iz zaštite primjenjivih temeljnih prava tumačiti tako da se protive izdavanju sudskog naloga kojim se ISP-u nalaže uvođenje sustava za filtriranje
- svih elektroničkih komunikacija koje se prenose putem njegovih usluga, a posebno onih putem programske opreme „*peer-to-peer*”;
  - koji se primjenjuje bez razlike na sve njegove korisnike;
  - kao preventivne mjere;
  - isključivo na njegov trošak; i
  - na neograničeno razdoblje,
- putem kojeg je moguće identificirati u mreži tog pružatelja protok elektroničkih datoteka koje sadrže glazbena, kinematografska ili audio-vizualna djela na koja tužitelj tvrdi da ima prava intelektualnog vlasništva s ciljem blokiranja prijenosa datoteka čijom razmjenom se krše autorska prava (u daljnjem tekstu „sporni sustav za filtriranje”).
- 30 U tom smislu najprije valja podsjetiti da u skladu s člankom 8. stavkom 3. Direktive 2001/29/EZ i trećom rečenicom članka 11. Direktive 2004/48 nositelji prava intelektualnog vlasništva mogu zatražiti sudski nalog protiv posrednika, kao što su ISP-ovi, čije usluge koriste treće stranke za povredu njihovih prava.
- 31 Nadalje, iz sudske prakse Suda proizlazi da nadležnost koja je u skladu s tim odredbama prenesena na nacionalne sudove mora tim sudovima omogućiti da naredе takvim posrednicima poduzimanje mjera čiji cilj je ne samo okončanje već počinjenih povreda prava intelektualnog vlasništva putem njihovih usluga informacijskog društva, već sprječavanje daljnjih povreda (vidjeti u tom smislu presudu od 12. srpnja 2011., L’Oréal i dr., C-324/09, Zb., str. I-6011., t. 131.).
- 32 Naposljetku, iz iste sudske prakse proizlazi da pravila o sudskim nalogima koje države članice moraju predvidjeti u skladu s člankom 8. stavkom 3. Direktive 2001/29 i trećom rečenicom članka 11. Direktive 2004/48, kao što su ona koja se odnose na uvjete koje treba ispuniti i postupak koji treba slijediti, pripadaju nacionalnom pravu (vidjeti, *mutatis mutandis*, gore navedenu presudu L’Oréal i dr., t. 135.).
- 33 Ta nacionalna pravila i njihova primjena od strane nacionalnih sudova moraju poštovati ograničenja iz Direktiva 2001/29 i 2004/48 i iz drugih pravnih izvora na koje se te direktive oslanjaju (vidjeti u tom smislu gore navedenu presudu L’Oréal i dr., t. 138.).

- 34 Stoga u skladu s uvodnom izjavom 16. u preambuli Direktive 2001/29 i člankom 2. stavkom 3. točkom (a) Direktive 2004/48, ta pravila koja su donijele države članice ne mogu utjecati na odredbe Direktive 2000/31 i, preciznije, na njezine članke 12. do 15.
- 35 Dakle, ta pravila moraju posebno poštovati članak 15. stavak 1. Direktive 2000/31, koji zabranjuje nacionalnim tijelima donošenje mjera kojima bi se zahtijevalo od ISP-a provođenje općeg praćenja informacija koje prenosi na svojoj mreži.
- 36 U tom smislu Sud je već presudio da se takva zabrana odnosi posebno na nacionalne mjere kojima bi se od posrednika pružatelja, kao što je ISP, zahtijevalo da aktivno nadzire sve podatke svakog od svojih korisnika kao bi se spriječila bilo koja buduća povreda prava intelektualnog vlasništva. Osim toga, takva obveza općeg nadzora ne bi bila sukladna s člankom 3. Direktive 2004/48, u kojem se navodi da mjere na koje se ta direktiva odnosi moraju biti pravične i proporcionalne i ne smiju biti pretjerano skupe (vidjeti gore navedenu presudu L'Oréal i dr., t. 139.).
- 37 U tim okolnostima valja proučiti obvezuje li sudski nalog kao što je onaj u glavnom postupku, kojim se od ISP-a zahtijeva uspostavljanje spornog sustava za filtriranje, da u okviru tog sustava aktivno prati sve podatke svakog od svojih korisnika kako bi spriječio svaku buduću povredu prava intelektualnog vlasništva.
- 38 U tom smislu nije sporno da bi provedba takvog sustava za filtriranje zahtijevala
- prvo, da ISP identificira, unutar svih elektroničkih komunikacija svih svojih korisnika, datoteke koje se odnose na promet „peer-to-peer”;
  - drugo, da unutar tog prometa identificira datoteke koje sadrže djela za koja nositelji prava intelektualnog vlasništva tvrde da imaju prava na njih;
  - treće, da odredi koje se od tih datoteka razmjenjuju nezakonito; i
  - četvrto, da blokira razmjenu datoteka koje smatra nezakonitima.
- 39 Tako bi preventivno praćenje ove vrste zahtijevalo aktivno promatranje svih elektroničkih komunikacija koje se odvijaju na mreži dotičnog ISP-a i stoga bi obuhvaćalo sve informacije koje se prenose i sve korisnike koji koriste tu mrežu.
- 40 S obzirom na navedeno valja ustanoviti da sudski nalog protiv dotičnog ISP-a kojim se od njega zahtijeva uspostavljanje spornog sustava za filtriranje, nalaže da aktivno prati sve podatke u vezi sa svakim od njegovih korisnika kako bi spriječio svaku buduću povredu prava intelektualnog vlasništva. Iz toga proizlazi da se sudskim nalogom od ISP-a zahtijeva provođenje općeg praćenja, što je na temelju članka 15. stavka 1. Direktive 2000/31 zabranjeno.
- 41 Kako bi se procijenilo je li takav sudski nalog u skladu s pravom Europske unije, valja uzeti u obzir zahtjeve koji proizlaze iz zaštite primjenjivih temeljnih prava, kao što su ona koja navodi sud koji je uputio zahtjev.
- 42 U tom smislu valja podsjetiti da sudski nalog koji je predmet u glavnom postupku ima za cilj osigurati zaštitu autorskih prava, koja pripadaju pravima intelektualnog vlasništva i koja

mogu biti povrijeđena zbog prirode i sadržaja određenih elektroničkih komunikacija koje se odvijaju putem mreže dotičnog ISP-a.

- 43 Nedvojbeno je da je zaštita prava intelektualnog vlasništva utvrđena u članku 17. stavku 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja). Međutim, ni iz te odredbe ni iz sudske prakse Suda ne proizlazi da je to pravo nedodirljivo i da stoga njegova zaštita mora biti apsolutna
- 44 Kao što proizlazi iz točaka 62. do 68. presude od 29. siječnja 2008., *Promusicae*, (C-275/06, Zb., str. I-271.) zaštitu temeljnog prava na vlasništvo, koje uključuje prava povezana s intelektualnim vlasništvom, treba uravnotežiti sa zaštitom drugih temeljnih prava.
- 45 Preciznije, iz točke 68. te presude proizlazi da su nacionalna tijela i nacionalni sudovi nadležni da u okviru mjera donesenih za zaštitu nositelja autorskih prava osiguraju pravednu ravnotežu između zaštite autorskih prava i zaštite temeljnih prava osoba na koje utječu takve mjere.
- 46 Nadalje, u okolnostima kao što su one iz glavnog postupka, nacionalna tijela i sudovi moraju, posebice, osigurati pravednu ravnotežu između zaštite prava intelektualnog vlasništva koja uživaju nositelji autorskog prava i zaštite slobode poduzetništva koju uživaju subjekti kao što su ISP-ovi na temelju članka 16. Povelje.
- 47 U ovom predmetu sudski nalog kojim se zahtijeva uspostavljanje spornog sustava za filtriranje uključuje praćenje svih elektroničkih komunikacija koje se odvijaju putem mreže dotičnog ISP-a u interesu tih nositelja. Osim toga, takvo praćenje nema vremensko ograničenje, usmjereno je na sve buduće povrede i namijenjen je za zaštitu ne samo postojećih djela, već i budućih djela koja još nisu ni nastala u vrijeme kada je sustav uveden.
- 48 Stoga bi takav sudski nalog imao za posljedicu ozbiljno kršenje slobode poduzetništva dotičnog ISP-a, jer se njime od ISP-a zahtijeva da uspostavi komplicirani, skupi, kontinuirani računalni sustav na svoj trošak, što je također suprotno uvjetima iz članka 3. stavka 1. Direktive 2004/48, kojim se propisuje da mjere kojima se osigurava poštovanje prava intelektualnog vlasništva ne smiju biti nepotrebno komplicirane ni skupe.
- 49 U takvim okolnostima valja ustanoviti da sudski nalog kojim se nalaže uspostavljanje spornog sustava za filtriranje treba promatrati tako da ne poštuje zahtjev za osiguranje pravedne ravnoteže između, s jedne strane, zaštite prava intelektualnog vlasništva koja uživaju nositelji autorskog prava i, s druge strane, zaštite slobode poduzetništva koju uživaju subjekti kao što su ISP-i.
- 50 Osim toga, učinci tog sudskog naloga ne bi bili ograničeni na dotični ISP, jer bi sporni sustav za filtriranje mogao kršiti temeljna prava korisnika tog ISP-a, osobito njihovo pravo na zaštitu osobnih podataka i slobodu primanja ili slanja informacija, koja su zaštićena člancima 8. i 11. Povelje.
- 51 Kao prvo nije sporno da sudski nalog kojim se zahtijeva instaliranje spornog sustava za filtriranje uključuje sustavnu analizu svih sadržaja te prikupljanje i identifikaciju IP adresa korisnika s kojih se šalje nezakoniti sadržaj na mreži. Te adrese su zaštićeni osobni podaci, jer omogućavaju preciznu identifikaciju tih korisnika.

- 52 Drugo, takav bi sudski nalog mogao ugroziti slobodu informiranja, jer takav sustav vjerojatno ne bi mogao dovoljno razlikovati nezakoniti sadržaj od zakonitoga i njegovo bi uvođenje moglo imati za posljedicu blokiranje zakonitog sadržaja. U stvari nije sporno da odgovor na pitanje je li prijenos zakonit ovisi i o primjeni zakonskih ograničenja autorskog prava, koja se razlikuju između država članica. Osim toga, u nekim državama članicama neka djela pripadaju javnoj domeni ili su ih dotični autori besplatno učinili dostupnima na mreži.
- 53 Stoga valja utvrditi da donošenjem sudskog naloga kojim se ISP-u nalaže instaliranje spornog sustava za filtriranje, dotični nacionalni sud ne bi poštovao zahtjev da je potrebno osigurati pravednu ravnotežu između prava intelektualnog vlasništva, s jedne strane, i slobode poduzetništva, prava na zaštitu osobnih podataka i slobode primanja i slanja informacija, s druge.
- 54 S obzirom na navedeno, na postavljena pitanja valja odgovoriti da direktive 2000/31, 2001/29, 2004/48, 95/46 i 2002/58, tumačene zajedno i uzimajući u obzir zahtjeve koji proizlaze iz zaštite primjenjivih temeljnih prava, treba tumačiti tako da im se protivi sudski nalog izdan protiv ISP-a kojim mu se nalaže uspostavljanje spornog sustava za filtriranje.

Troškovi

- 55 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenoga, Sud (treće vijeće) odlučuje:

Direktive:

- **2000/31/EZ** Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine („Direktiva o elektroničkoj trgovini”),
- **2001/29/EZ** Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu,
- **2004/48/EZ** Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva,
- **95/46/EZ** Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka, i
- **2002/58/EZ** Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama),

tumačene zajedno i uzimajući u obzir zahtjeve koji proizlaze iz zaštite primjenjivih temeljnih prava, treba tumačiti tako da im se protivi sudski nalog izdan protiv pružatelja pristupa internetu kojim mu se nalaže uspostavljanje sustava za filtriranje

- svih elektroničkih komunikacija koje se prenose putem njegovih usluga, a posebno onih putem programske opreme „*peer-to-peer*”,
- koji se primjenjuje bez razlike na sve njegove korisnike,
- kao preventivne mjere,
- isključivo na njegov trošak, i
- na neograničeno razdoblje,

putem kojeg je moguće identificirati u mreži tog pružatelja protok elektroničkih datoteka koje sadrže glazbena, kinematografska ili audio-vizualna djela na koja tužitelj tvrdi da ima prava intelektualnog vlasništva s ciljem blokiranja prijenosa datoteka čijom se razmjenom krše autorska prava.

[Potpisi]

---

* Jezik postupka: francuski.